

Bilaga med:

- Fem tips om högläsning hemma
- Forskarens tips om att samtala om det ni läser tillsammans
- Om rapporten "En läsvänlig start"

Fem tips om högläsning hemma:

- **Gör läsning till en daglig aktivitet.** Läs varje dag, även om det bara är 10 minuter. Korta, regelbundna lässtunder är viktigare att få till än långa, sällsynta.
- **Läs tillsammans.** Läs med barnen, inte bara för dem. Ställ frågor och samtala om boken ni läser, både vad som händer i texten och vad barnet tänker om berättelsen.
- **Skapa mysiga lässtunder.** Gör läsningen till en trevlig och avslappnad stund, kanske med en koja eller i soffan.
- **Fånga nyfikenheten och tillfället.** Läs texter som ni snubblar över, som på skyltar och mjölkpaket eller på reklamblad från brevlådan.
- **Gör böcker tillgängliga.** Möblera så att även små barn kommer åt och kan börja bekanta sig med böcker på ett nyfiskt sätt, den så viktiga "pre-läsningen".

Forskarens tips om att samtala om det ni läser tillsammans

Läsforskaren Carina Fast har i sin bok *Läslust i hemmet, så stödjer du ditt barns skriv- och läsutveckling* presenterat en samtalsmodell som kan användas hemma när man som vuxen läser med ett barn. Modellen är i tre steg, men det är inte nödvändigt att göra alla tre stegen.

1. **Återberätta.** Ställ enkla frågor till barnet: Vad gjorde flickan i berättelsen egentligen? Vart skulle hon gå? I det här steget kan man använda slutna frågor, det vill säga sådana frågor som bara har ett svar.
2. **Gissa och dra slutsatser.** Nästa steg är att gå utanför texten och själv fantisera om hur någon tänkt eller varför något hänt. Man kan hjälpa barnet på traven genom att ställa frågor om sådant som inte står skrivet i texten. Varför ville de resa i väg? Varför sa vargen till Rödluvan att hon skulle plocka blommor? Här passar öppna frågor bäst. Det finns inget rätt eller fel svar, utan det är meningen att barnets egna tankar ska komma fram.

3. **Ta ställning.** I det sista steget tar man ställning för eller emot personernas val och handlingar. Ställ frågor som hjälper barnet på vägen: Tyckte du att det var rätt att ...? Kunde han ha gjort på ett annat sätt? Hur skulle du ha gjort? Här tränar sig barnet i att ta reda på vad han eller hon tycker.

Det är viktigt att man som vuxen både lyssnar och själv deltar i samtalet – så att det blir ett levande samtal. Samtalen kan vara tokiga, roliga eller allvarliga. Samtalet skapar närhet där ni får ta del av varandras tankar och funderingar.

Om rapporten ”En läsvänlig start”

I rapporten ”En läsvänlig start” har Lärarstiftelsen genomfört intervjuer med forskare på yngre barns läsning för att belysa vad aktuell forskning visar. Lärarstiftelsen har också samlat in erfarenheter från lärare om vad förskolan och skolan kan göra för att främja yngre barns läsning i hemmet. Även barn har bidragit med erfarenheter och tips.

Rapporten bygger även på en undersökning bland föräldrar. Undersökningen genomfördes under februari 2025 som en webbenkät, riktad till slumpmässigt utvalda föräldrar från hela landet som är medlemmar i Novus Sverigepanel. Av dem som mottog enkäten valde drygt 1 000 personer att besvara frågorna. De respondenter som hade mer än ett barn i åldern 0–9 år uppmanades att besvara frågorna utifrån det barn som senast fyllde år.